

Валерій Горбатко

Директор Одеського припортового заводу

Наш завод може конкурувати з кращими закордонними підприємствами

Інвесторові необхідно бути готовим заплатити за Одеський припортовий завод не менше ніж 600 млн дол. США

Одеський припортовий завод – один з найпривабливіших об'єктів української приватизації, тому його приватизаційна історія, яка розпочалася ще в 1993 році, складається дуже непросто, а спроби продажу підприємства робилися не раз. Нинішній Голова Фонду державного майна України має твердий намір провести успішну, ефективну й прозору приватизацію ОПЗ, яка б увійшла в історію нарівні з приватизацією «Криворіжстали». З ним солідарний і директор ОПЗ Валерій Горбатко, який очолює підприємство з 1986 року і є одним з небагатьох керівників, які хочуть приватизувати підприємство, якими керують.

Якого інвестора чекають на підприємстві, і з чим йому доведеться зіткнутися – про це Валерій Горбатко розповів на зустрічі з журналістами у ФДМУ.

На ваш погляд, ОПЗ потрібно продавати, чи краще залишити підприємство в державній власності?

- Продавати. Я давно є прихильником приватизації, і чим швидше відбудеться конкурс, тим краще – держава отримає більше грошей, а підприємство – більше можливостей для розвитку.

Події 2013 – 2014 років показали, що за високої ціни на газ завод може швидко почати працювати збитково. Поки що ці ризики несе держава, а не приватний власник. Тому продавати треба, і важливо, щоб прийшов «правильний інвестор».

Що Ви розумієте під «правильним інвестором», іноземну компанію?

- «Правильний інвестор» – той, який має можливість забезпечити газ за прийнятною ціною, з досвідом роботи в хімічній галузі, зацікавлений у розвитку підприємства. Нам украй важливий газ, і тому, на мій погляд, краще, щоб це був західний інвестор. В Україні немає холдингів, що цілеспрямовано

Скільки реально виручити за ОПЗ? Фігурують суми від 500 до 1 млрд дол. США.

- Один із можливих методів оцінки – це порівняти, скільки коштуватиме будівництво аналогічного виробництва з нуля. За нашими підрахунками, для будівництва заводу порівняної потужності потрібні інвестиції у сумі близько 1,2 – 1,4 млрд дол. США. Зараз знос основних фондів становить близько 50 %, так що реальна ціна становить в межах 600 – 620 млн дол. США. Більше виручити навряд чи вдасться, хоча за певних умов це цілком можливо.

Наскільки підприємство конкурентоспроможне порівняно із закордонними аналогами?

- Цілком конкурентоздатне. При будівництві впроваджували закордонне устаткування, потім його доопрацьовували, змінювали, поліпшували. Зараз, завдяки масштабній модернізації заводу в 1990-ті й першій половині 2000-х років, ми виробляємо на 32 % більше продукції, ніж у 1990 році, скоротили споживання газу на 16,5%. Закуповували й закуповуємо в основному системи керування технологіями й безпекою на заході. За оцінкою Міжнародної асоціації виробників хімічної продукції, ОПЗ демонструє найкращі показники серед всіх аналогічних підприємств СНД.

**Підприємство зараз працює в плюс.
За перше півріччя дохід ОПЗ становить
5,3 млрд грн, прибуток – 152 млн грн**

займаються системним розвитком хімічних заводів, крім того, у ноземних інвесторів більше можливостей забезпечити поставки газу і є важелі впливу на прийняття рішень на найвищому європейському й світовому рівнях.

На Вашу думку, зараз вдалий час для продажу?

- Продавати треба було раніше. До 2003 – 2004 років завод був дуже привабливим об'єктом для інвесторів, оскільки світовий ринок мінеральних добрив зростав, попит перевищував пропозицію, а з огляду на дешевий газ, завод мав дуже гарний прибуток. Другий вдалий момент – у 2008 році, коли в купівлі ОПЗ була зацікавлена низка великих міжнародних компаній з Європи і США. З політичних міркувань в останній момент конкурс скасували, що підірвало довіру інвесторів до України, і на торги в 2009 році жодна закордонна компанія не акредитувалась. Проте скасування конкурсу у 2009 – дуже логічний і правильний крок.

Наразі знову є інтерес із боку міжнародних інвестиційних груп, але такого самого ажіотажу,

Перед радником з приватизації ОПЗ

СТОІТЬ ЗАВДАННЯ МАКСИМАЛЬНО ПІДВИЩИТИ ІНВЕСТИЦІЙНУ ПРИВАБЛИВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Одеський припортовий завод підписав контракт щодо надання послуг інвестиційного консультанта з міжнародним інвестиційним банком UBS.

Тендер було проведено згідно з процедурою, встановленою Міжвідомчою робочою групою з підготовки рекомендацій та пропозицій до проектів рішень Кабінету Міністрів України щодо приватизації (далі – Робоча група). Остаточне рішення стало результатом спільної роботи Робочої групи, ФДМУ та ОПЗ. Відповідно до протоколу та рекомендацій Робочої групи, ПАТ «ОПЗ» надіслало пропозиції міжнародним інвестиційним банкам, які входять до 15 перших у сфері хімічної промисловості за рейтингом ThompsonOne. На запит ПАТ «ОПЗ» відповіли шість банків.

Після оцінки пропозицій всіх банків міжнародний інвестиційний банк UBS став переможцем конкурсу з найбільшою кількістю балів. Після цього було укладено договір з надання ОПЗ послуг інвестиційного консультанта.

ФДМУ зі свого боку провів зустріч з представниками міжнародного інвестиційного банку UBS та іншими залученими радниками з питань підготовки до приватизації ОПЗ. На зустрічі було обговорено необхідні передумови, законодавчі вимоги та терміни підготовки ОПЗ до приватизації. Учасники окреслили дорожню карту та основні питання, які необхідно вирішити з метою приватизації ОПЗ.

«Завдання, поставлені Фондом державного майна перед радником, суперважливе – з одного боку, продати підприємство у такий спосіб, щоб забезпечити його подальший розвиток і стабільну роботу, а з другого, – продати за найвищою ціною, яка може бути для такого підприємства, – Бюлетеню про приватизацію прокоментував зустріч управляючий партнер Міжнародної

юридичної компанії «Baker&McKenzie» **Сергій Піонтковський**. – І радник має підготувати об'єкт до приватизації таким чином, щоб досягти цієї двоєдиної мети».

За словами Сергія Піонтковського, радник спочатку буде вивчати роботу підприємства і вносити корективи до бізнес-плану, які б суттєво вдосконалили роботу ОПЗ, а також вибудувати модель оцінки підприємства і проводити аудит, щоб розібратися з його сильними та слабкими сторонами.

«Потрібно зробити все, щоб зміцнити сильні сторони і позбутися слабких, – каже експерт. – Ці заходи вживатимуться для підвищення інвестиційної привабливості, щоб забезпечити широкий попит на підприємство, створити конкуренцію, а відтак – вийти на досягнення поставленої Фондом мети. Радник готовий підготувати об'єкт до приватизації у визначені Урядом терміни – до 31 липня 2016 року».

Головна проблема, яка гальмує приватизацію такого важливого підприємства, як ОПЗ, – це зволікання з голосуванням законопроекту № 2319а у Парламенті, відповідно до якого вносяться зміни до приватизаційного законодавства і скасовується норма про обов'язковий продаж 5 – 10 % акцій на біржі перед продажем великого пакета, – говорить Сергій Піонтковський. – Це гальмує приватизацію, не дозволяє дати їй старт. Треба терміново змінювати цю норму, яка у разі застосування призводить до дроблення пакета і зменшує інвестиційну привабливість об'єкта.

«Це найважливіше питання на сьогодні. І, сподіваюсь, що Парламент найближчим часом його вирішить», – наголосив управляючий партнер Міжнародної юридичної компанії «Baker&McKenzie».

як у 2008 році, чекати не слід – частина міжнародних холдингів уже придбали активи в більш стабільних країнах.

Ключове для заводу питання – ціна газу, у кого і за яку ціну закуповується газ сьогодні?

- Ціну на газ для підприємств встановлює НКРЭКУ. Гранична ціна – 6 600 грн за тис. кубометрів. Потрібно врахувати ще додаткові платежі й податки, як, наприклад, ПДВ. Закуповуємо газ у трейдерів за різних умов, але питання укладення договорів на постачання газу не належить до моєї компетенції, цим займається спостережна рада ОПЗ.

Яка гранична ціна на газ, за якої ОПЗ не буде працювати збитково?

- Тут складно оперувати конкретними сумами, йдеться про частку ціни на газ у доході підприємства. Вона не повинна перевищувати 70 – 75%. Тоді завод працює прибутково і має ресурси для модернізації виробництва, закупівлі нової техніки тощо. За частки газу в розмірі 75 % суми доходу ми не працюємо в мінус, є невеликий прибуток, але коштів для розвитку виробництва не вистачає.

Зараз ОПЗ працює прибутково або збитково?

- Прибутково. За перше півріччя ц. р. дохід підприємства становить 5,3 млрд грн, прибуток – 152 млн грн. Частка ціни на газ становить 72 – 74 %, відтак коштів на розвиток виробництва ми не маємо.

Доходи ОПЗ дають змогу обслуговувати його борги і поступово їх погашати

Як ситуація на світових ринках впливає на роботу ОПЗ?

- Зараз на світових ринках спостерігається надлишок пропозиції. Останні десять років виробництво мінеральних добрив зростало значно швидше, аніж споживання. Відповідно, до певного моменту знижувалася й ціна на продукцію ОПЗ. Не слід забувати, що побудовано багато хімічних заводів на Близькому Сході, в Азії, країнах Карибського басейну, тобто в регіонах, де є дешевий газ. Складно конкурувати, скажімо, з катарцями, якщо вони для своїх хімічних заводів можуть закуповувати газ за 20 дол. США за тисячу кубометрів. Зрозуміло, що ціни знизилися, і рентабельність ОПЗ – також.

Які прогностичні показники цін на аміак і карбамід для ОПЗ?

- У найближчі півроку не очікуємо різких стрибків. Як правило, пік споживання мінеральних добрив припадає на перший і четвертий квартали щороку. Вважаю, що ціни мають зрости. Тонна аміаку буде торгуватися в найближчий час у межах 370 – 400 дол. США, карбаміду – 270 – 320 дол. США.

Для спорудження заводу порівняної з ОПЗ потужності потрібні інвестиції у сумі близько в 1,2 – 1,4 млрд дол. США

Проясніть ситуацію з боргами заводу перед структурами Дмитра Фірташа?

- Це нескінченна спекулятивна тема, оскільки борги є, вони сформувалися саме в 2013 – 2014 роки, коли нам поставляли вкрай дорогий газ. Вертаючись до теми щодо частки палива в доході, можна сказати, що вона перевищувала 90%. Завод за таких умов не міг працювати на повну потужність і не мав можливості вчасно розраховуватися за постачання газу. При цьому повністю зупинити виробництво не дозволили, давши вказівку продовжувати роботу. Тоді й з'явилася заборгованість ОПЗ перед постачальником.

Але я б не хотів зациклюватися на цьому питанні. Щодо питання заборгованості 2014 року на загальну суму 1,3 млрд грн, я можу сказати, що була проведена реструктуризація виплат і більшу частину цього боргу у сумі 740 млн грн уже виплатили.

Стосовно частини боргу, що виникла в 2013 році (193 млн дол. США), наразі можу сказати, що кредитори не вимагають виплат. Проте доходи ОПЗ дають можливість обслуговувати і поступово погашати такий борг.

Як наразі складається ситуація щодо питання виплати кредиту перед «Ощадбанком»?

- Основну частину боргу – 4,6 із 5 млрд грн – ми вже виплатили. Звичайно, досить дивна ситуація, коли державному ОПЗ нав'язує кредит державний банк для виплат державному підприємству – «Нафтогазу», і ми маємо додаткові витрати на обслуговування боргу. Зараз ми вчасно одержуємо відшкодування ПДВ і це також дає змогу погашати заборгованість перед «Ощадбанком».

За матеріалами ЛІГАБізнесінформ